

Nationalisation of all Bus Routes in the State

301. SRI M. MALLAPPA (Birur).—Will the Minister for Labour be pleased to state :—

(a) the number of buses plying on the nationalised routes of the State during the last one year up to the latest convenient date ;

(b) the number of passengers travelling daily in Government buses during the last one year up to the latest convenient date ;

(c) the gross and net income derived from the nationalised routes during the last one year up to the latest convenient date ;

(d) the per capita income derived on passengers during the last one year up to the latest convenient date ;

(e) whether the Government intends to nationalise all the routes in Mysore State to have effective control over the routes and to derive the maximum income ?

SRI AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—

(a) 2,334 Buses on an average during 1971-72.

(b) 10.18 Lakhs passengers per day on an average during 1971-72.

(c) Mysore State Road Transport Corporation had earned gross profit of Rs. 484.24 lakhs during 1970-71 before deduction of depreciation and interest. The net income for the said period was Rs. 155.58 lakhs. The balance sheet for the year 1971-72 is under preparation.

(d) Re. 9.68 paise per passenger in 1971-72.

(e) M.S.R.T.C. proposes to nationalise all the bus routes by the end of Fifth Five Year Plan subject to availability of funds and chassis.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟೊಂದು ಬಸ್ಸುಗಳು ಈ ರೂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುವಾಗ ನೀವು ಗಳಿಸಿರತಕ್ಕ ರಾಧಕ್ಕೂ, ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಗಳಿಸಿರತಕ್ಕ ರಾಧಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನೀವು ಗಳಿಸಿರತಕ್ಕ ರಾಧ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲವೇ ?

† ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಖಾಸಗಿ ಮಾಲೀಕರ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಅಂಡ್ ರಾಸ್ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಮೆನಿಟೀಸ್ ನೋಡಬೇಕು. ನಾನ್ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ರೂಟಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಜಿನ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬರೀ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಐರ್ಚಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಮಗೆ ಪ್ಯಾಡೋಸ್ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂವೈಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ನಮಗೇನು ರಾಧಬರುತ್ತದೆ ? ಆದರೂ ಬೋನಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ All is not well. There is nothing hide and seek about it. We are going to improve the profits. As I have already said things will be improved within the next 3—4 months. You will see better results in the M.S.R.T.C.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರಾಜಪೇಷ್ವು ಮತ್ತು ನಿಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರಾಜಪೇಷ್ವೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಪೆರ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಕಡೆ ಲಾಲನೆಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಅದಕ್ಷತೆ, ಅಜಾಗರೂಕತೆ—ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮಗೆ ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ನಿಮಗೆ ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ, ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಬಸ್ಸು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಗೊಳಿಸುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗೆ ದೇವರೇ ಗತಿಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆವಕಾಶವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರಾಘೋಷೇನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇದರ ಪೂರ್ತಿಯೋಜನೆಯೇ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನಮಗೆ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—71—72ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಸ್ಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 2334 ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಬಸ್ಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟು ? ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳು ನಿಂತಿವೆ ? ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಟ್ಟು 3200 ಬಸ್ಸುಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 500—600 ಹಾಲಿ ರೋಡಿನಲ್ಲಿವೆ. ಡಿವಿಷನಲ್ ವರ್ಕ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಇನ್ನು 4 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಅವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಯೂಟಿಲಿಟೀಜನ್ ಆಫ್ ಬಸಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರನಿಂಗ್ ಮೈಲ್ ಪರ್ ಬಸ್, ಇನ್‌ಕಂ ಪರ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಸ್ಕಾಫ್ ರೇಷಿಯೋ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಇವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಐದಲಿಂಗ್ ಬಸಸ್ಸನ್ನು ರನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಅವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬಹು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಈಗತಾನೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—(ಇ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಐದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಚಾಸಿ ಮತ್ತು ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ಲಾನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇದೆಯೇ ? ಇವರಿಂದ ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಫಂಡ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಏಷ್ಟು ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಇದೆಯೇ ? ಆ ರೀತಿ ಅಂದಾಜು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸರ್ಕಾರೀ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಫುಲ್, ಗೇಟ್ ಪಾರ್ ಸಿಂಗ್ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಂಥ ಖಾಸಗೀಯವರಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಾಫ ಬರುವಂತೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳಿಂದ ನಮಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಅದು ಜಾಸ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅದಾಯ ಅವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿತ್ತು. The private owners in collusion with some officials were running the buses without permit. Action has been taken against the officials and they have been transferred from that place.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri AZEEZ SAIT.—If it is brought to my notice severe action will be taken against the concerned officials.

3-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಈಗ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಾವು ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕ 2334 ಬಸ್ಸುಗಳೇ ನಿವೆ ಇವುಗಳ ಎಲ್ಲ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನ್ನು ಡೀಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವರ್ಕ್‌ಶಾಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರೈವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Government Primary Schools in Arsikere Town

307. Sri H. S. SIDDAPPA (Arsikere).—

Will the Minister for Education be pleased to state:—

(a) the names and number of Government Primary Schools run in Arsikere Town ;

(b) the number of them situated in Government buildings and the number of them situated in rented buildings ;

(c) whether those buildings are suitable for running the schools?

Sri A. R. BADARINARAYANA (Minister for Education).—

(a) 13 (List appended).

(b) In Government buildings	...	4
In rented buildings	...	8
Run in a Mosque	...	1